Alexandru Ioan Despina

Metamorfoza

Zilele trecute un bun prieten de-al meu, alienist de seamă la un spital din capitală, n-am să vă spun numele lui, cunoscându-mi interesul cu privire la astfel de chestiuni, mi-a adus la cunoștință un caz mai puțin obișnuit. Este vorba de un tânăr, Poenache Cătălin îl chema, ce fusese internat pentru scurtă vreme la secția de boli psihice, pe la începutul lunii noiembrie. Venise din proprie inițiativă, mărturisind că de când bunica sa, la care ținuse foarte mult şi alături de care trăise în ultima perioadă, trecuse în neființă, o serie de lucruri ciudate au început să i se petreacă, lucruri care l-au determinat să-și pună la îndoială luciditatea.

Tulburările sale au început într-o seară de august, când mersese, puțin înainte de miezul nopții, în cimitir cu intenția de-a depune un buchet de flori pe mormântul bunicii. De cum trecu de primele alei auzi nişte şoapte misterioase venind dinspre locul de îngropăciune al rudei sale, iar când s-a apropiat a observat mai multe umbre executând o serie de mișcări haotice şi târându-se şovăitor în spatele crucilor și al copacilor. Băiatul a luat-o la sănătoasa, iar de atunci, ori de câte ori trece prin apropierea acelui loc cu triste conotaţii are un puternic sentiment de teamă și anxietate, simțindu-se urmărit de ceva ce zace în întunericul cel mai profund.

Dat fiind șocul dispariției unei persoane dragi, bunul meu prieten, medicul alienist, nu a considerat că ar fi cazul să-l interneze, nici măcar după ce tânărul a venit cu o altă destăinuire, lăsându-și interlocutorul să înțeleagă că acesta ar fi fost de fapt doar începutul traumei sale. Îi era frică să nu înnebunească, iar această frică deveni în doar câteva săptămâni o adevărată manie. Citea filosofie, cărți de medicină, făcea seară de seară anumite teste menite să-i verifice integritatea mintală și nu în ultimul rând reflecta singur asupra stării sale, însă, cu cât se străduia mai mult să se convingă că e la fel de normal ca și oricare altă persoană, cu atât i se părea că propria sa gândire îi joacă feste și că ceva înăuntru lui râde de el. După ce a fost admis la o unitate de învățământ din capitală pentru a urma anumite cursuri de pregătire în domeniul fizicii, dacă nu mă înșel, părea că se mai domolește și că dă uitării întreaga întâmplare. Însă asta a fost doar în săptămânile de început, când era ocupat cu o serie de documente ce-i erau impetuos necesare, pentru ca mai apoi lipsa prietenilor și a unei activități oarecare să-l retrimită în aceeași stare ce pusese stăpânire pe el cu puţin timp înainte. Se izola în camera sa, o mansardă pe Magheru, trăgea obloanele și într-un întuneric aproape deplin încerca să adoarmă, fără prea mult succes din pricina coșmarurilor tot mai numeroase. Toate erau legate de bunica sa și de o moștenire sumbră pe care aceasta i-o lăsase pe patul de moarte, chiar

înainte de a-și da ultima suflare. Doar în vis, căci în realitate în ziua morții ei tânărul fusese plecat de acasă.

În această perioadă, conștient că nu mai este în măsură să-și evalueze singur starea sănătății mintale, a apelat iarăşi la serviciile amicului meu, iar după o consultație amănunțită a fost internat pentru o scurtă perioadă de timp. Printre simptomele sale cele mai evidente, trecute cu vederea de tânăr, se numără o irascibilitate excesivă manifestată doar asupra propriei sale persoane, mania persecuției și o depresie cruntă. De menționat şi faptul că toate aceste trei simptome aveau legătură doar cu el și nu cu stimulii externi şi cu situaţiile la care prietenul îl expunea în tentativa sa de a afla ce este în neregulă cu numitul Poenaru Cătălin. Tânărul, după ce se ironiza și se critica ori de câte ori subiectul discuției devia către puterea sa de analiză, trecea printr-o perioadă ce putea dura chiar și un ceas, perioadă în care dădea dovadă de-o agitație inexplicabilă pe care tot el o punea pe seama comportamentului ce-o preceda. Spunea că propriile lui gânduri îl împing într-o capcană ce are ca scop defăimarea sa publică, au chiar mai rău, sinuciderea. După această etapă urma una cu adevărat îndelungată, în care amuțea, se retrăgea în cameră și nu făcea nimic altceva decât să privească peretele alb. Întotdeauna cu lumina aprinsă.

Mediul a decis s-o trateze ca pe-o tulburare bipolară, deși existau și anumite indicii conform cărora ar fi suferit de schizofrenie, iar pacientul a fost supus timp de aproape o lună unui tratament cu litiu, administrat în cantităţi moderate înainte de culcare. La încheierea acestui timp, tânărului, ce avusese o evoluție pozitivă, i s-a dat drumul din spital. De aici lucrurile par a se precipita, iar informațiile îmi parvin exclusiv din însemnările pe care le-a lăsat în urma sa într-un mic jurnal găsit pe biroul din mansarda în care locuia. Redau în întregime conținutul acestuia:

17 Decembrie E

E ceva în întuneric, știu precis. Un trup scârnav a cărui simplă înfățișare e-n stare prin hidoșenia sa să te omoare. Mă pândește pe înserate, îmi ține calea-n miez de noapte, mă simte prin simțurile sale lugubre, mă strigă, mă cheamă. Mă reped sub felinarele de gaz lampant în speranța că o să dispară, însă îmi dă rotocoale tot mai apropiate şi mai apropiate, ascunzându-se în spatele zăplazurilor şi trecând apoi rapid prin firidele caselor, adăstând parcă momentul prielnic în care să se năpustească asupra mea și să mă doboare. Astăzi am uitat să iau chibrituri la mine și am fost nevoit să stau până dimineața pe-o bancă prost luminată. Simţeam cum se târăşte printre crăpăturile din caldarâm, cum îşi croieşte drum în mintea mea, iar când somnul a cercat să mă cuprindă în mrejele sale l-am zăpsit cum mă adulmecă, aburcându-se pe șipcile putrede și scoborându-se în ritmul pâlpâielii faclei pale. Nu mai pot închide ochii noaptea de teama ce-mi cuprinde mădularele, îmi încleștează trupul și îmi spurcă mintea cu mizerabile imagini grotești, macabre.

19 Decembrie I

Când lumina pătrunde pieziș pe fereastra murdară a camerei în care intra zâmbind odinioară Estrela, am convingerea că totul nu-i decât în închipuirea mea, însă după ce soarele se pogoară... Bunica mi-a povestit de nenumărate ori despre o creatură monstruoasă ce sălășluiește în bezne și care-și târăște inelele trupului printre umbre și penumbre încercând să pună stăpânire pe ființele cu firea firavă şi nu sunt sigur dacă o asemenea creatură chiar există sau dacă mintea mea credulă se căzneşte prin străданii îndelungate în zilele de vară și coșmaruri pline de oroare în miez de noapte să și-o imagineze. Nu ştiu, nu mai sunt sigur de nimic, doar o simt întrupându-se înlăuntrul meu, asemenea unei boli care te macină în aceeaşi măsură în care te ţine în viaţă. Un gând respingător ce se-nfiripă-n întuneric din propriile mele simţuri şi pune stăpânire pe gândurile mele, pe sentimentele mele, pe corpul meu. Deşi nu e decât un simplu gând ce doreşte să capete o formă concretă.

22 Decembrie C

Estrela m-a avertizat să nu-i vizitez mormântul, spunându-mi ce mi se poate întâmpla, însă nu i-am dat crezare, iar acum sunt condamnat să sufăr urmările faptei mele. Aseară lumânarea de seu s-a stins, iar fiara, gândul, a pus stăpânire pe mine. A respirat prin bojocii mei, a văzut prin ochii mei, a muşinat prin nările mele, m-a trăit fără ca în clipele acelea să-mi ceară să fac nimic. O senzaţie plăcută m-a cuprins, ca şi când m-aş fi scăldat iarna, pe gerul cel mai cumplit, într-o copaie cu apă călâie. Dacă i-aş pricepe intenţiile, dacă aş ştii ce-mi cere, poate că nu m-aş mai teme. Mă gândesc că orice ar fi nu poate depăşi în monstruozitate abisul propriilor mele gânduri, însă frica ce mă cuprinde e mai puternică şi mai reală decât dorinţa de-a cunoaşte. Poate e doar un mesaj pe care încearcă să mi-l comunice. Poate e doar un mesaj.

27 Decembrie I

Nu pot trăi aşa, nu mai pot lăsa incertitudinea şi teama să-mi conducă viaţa şi nici nu pot ceda în faţa fricii ori fiarei, două bale ce ajung la un moment dat să se confunde, iţindu-şi acelaşi chip hâd în clipele în care sunt hotărât să le uit şi să nu mă uit. Să nu mă gândesc că sunt acolo, adăstând în întunericul cel mai profund. Am vrut să sar prin lucarnă, să-mi zdrobesc ţeasta de caldarâm, să mă las călcat de roţile trăsurilor ce trec neîncetat pe drum, însă ceva straniu s-a întâmplat. Chiar când mi-am luat avânt, determinat fiind să m-arunc, am auzit un ciocănit la uşă, iar ciocănitul acesta care m-a determinat să mă opresc. Nimeni nu m-a căutat vreodată acasă, nimeni, şi nu ştiam cine poate fi, însă n-am avut curaj să răspund. M-am temut.

1 Ianuarie N

Ciocănitul s-a auzit pentru a doua oară, de data asta mult mai strident, ca şi când cineva ar fi bătut la miez de noapte toaca şi nu oriunde, ci la mică distanţă de urechea mea. N-am îndrăznit iniţial să deschid, însă simţeam ciocănitul tot mai aproape şi mai aproape şi-mi era teamă că în curând o

să bată înlăuntru meu, aşa că în cele din urmă am lăsat ştreangul să-mi alunece din mână şi m-am repezit la uşă. După ce am deschis-o, trântind-o cu putere de perete şi retrăgându-mă câţiva paşi în spate, am constatat surprins că nu era nimeni. Nu înţeleg ce farsă mai este şi aceasta şi cine anume mi-o joacă, însă de câte ori mă întreb acelaşi răspuns mi se întrupează în minte: viaţa.

4 Ianuarie Ş

Abia în noaptea aceasta am realizat că de fiecare dată când încerc să mă sinucid ciocănitul se face auzit, de parcă ar fi provocat de mintea mea. Am încercat de câteva ori să verific această ipoteză şi de fiecare dată am ajuns la aceeaşi concluzie. Cum capăt convingerea că urmeată să mor în următoarele secunde cum acel sunet de toacă se aude, prezentându-mi-se ca o salvare. Încerc zadarnic să trăiesc mimând luciditatea ziua şi luptându-mă noapte de noapte cu fiara ce se străduieşte să pună stăpânire pe sufletul şi trupul meu. Mi-e frică pentru că nu ştiu ce o să rămână atunci din mine, însă momentul în care am să aflu e tot mai aproape.

7 Ianuarie E

Sunt decis să termin toată această poveste absurdă şi macabră şi să aflu ce se ascunde dincolo de uşa ce desparte viaţa de moarte. Oricât m-aş teme de ce s-ar putea afla acolo, sunt sigur că nu poate fi mai rău decât să trăieşti fără să ştii cine vei fi în momentul în care ai să te trezeşti în dimineaţa următoare. Am găsit şi modalitatea de-a vedea chipul acelei bale ce-mi dă târcoale. Mi-am cumpărat deunăzi un revolver şi un glonte, iar mâine am de gând să mă omor în timp ce voi apăsa cu mâna stângă clanţa şi-o voi privi în ochi.

9 Ianuarie V

Sunt îngrozit de fapta pe care am săvârşit-o şi pe care nu o resimt ca pe-o eliberare, aşa cum mi-a făgăduit ieri fiara. E ultima noapte în care mai sunt eu, ultimele ore, ultimele clipe, simt asta, apoi monstrul acela îngrozitor să o să pună stăpânire pe mine. Am deschis uşa, iar în prag eram eu şi fără să mă gândesc am tras, iar trupul acela s-a prăbuşit pe podea. L-am târât înăuntru, iar o dâră de sânge a rămas în urma sa. Nu ştiu pe cine-am omorât, însă eu continui să trăiesc.

Aici scrierile sale se întrerup brusc şi doar o mică însemnare mai există pe marginea celorlalte, scrisă fără îndoială de aceeaşi mână, doar că literele sunt ceva mai mari, mai lăbărţate şi mai aplecate, semn că le-a iscălit în grabă. Spre deosebire de celelalte, aceasta nu are nicio dată, doar un cuvânt tronează deasupra ei, fără să ofere vreun indiciu clar asupra zilei în care a fost trecută în jurnal. Toată întâmplarea este cu atât mai stranie cu cât la o săptămână de la ultima intrare, adică pe şaisprezece ianuarie, când unul dintre vecini, alarmat de mirosul greu ce venea de la mansardă, a chemat poliţia, numitul Poenaru Cătălin a fost

găsit împuşcat în piept, chiar lângă masa aflată în mijlocul încăperii. Fusese, cel mai probabil, târât până acolo, dacă ar fi să ne luăm după dârele de sânge lăsate în urmă. Medicul legist care l-a examinat a declarat că moartea a survenit instantaneu şi că tânărul nu ar mai fi avut timp să scrie în jurnal şi să-şi descrie astfel propria moarte, cu toate că analizele grafologice efectuate susţin în unanimitate ipoteza potrivit căreia înscrierile din acel jurnal îi aparţin în totalitate tânărului. Lucru ce constituie o adevărată enigmă, ca să nu mai vorbim de cuvintele lăbărţate lăsate pe margine şi care spun doar atât: „Eu sunt gândul!”